

koordination med de tilgrænsende områder og overvejelser om behovet for ændringer i den grundlæggende afgrænsning af særfor sorgen.

Allerede i *folketingsbeslutningen af maj 1969 om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser* (»9-punktsprogrammet«) er i punkt 5 således udtrykt ønske om, at undervisning af handicappede elever skal søges udbygget på en sådan måde, at børnene kan undervises i almindeligt skolemiljø, såfremt forældrene ønsker det og kan påtage sig omsorgen i hjemmet, og institutionsophold ikke er et nødvendigt led i behandlingen. Endvidere er i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af åndssvageforsorgsloven, Folketingstidende 1969-70, tillæg A, sp. 1919, givet udtryk for, at det er regeringens opfattelse, at åndssvageforsorgen på længere sigt bør overgå til kommunal administrati on, formentlig under amtskommunal ledelse.

Med henvisning hertil foreslog *socialreformkommissionen* i 2. betænkning (nr. 664/72), at alle forsorgsfunktioner inden for den samlede særfor sorg, herunder åndssvageforsorgen, bør søges *decentraliseret*, således at de enkelte foranstaltningso mråder inden for særfor sorgen (sygehuligende funktioner, undervisning og social- og sundhedsmæssig bistand) i videst muligt omfang søges indpasset i de tilsvarende foranstaltningso mråder i det almene system. Kommissionen anbefalede endvidere, at der sker en samling af forsorgso mrådernes specialskoler (specialklasser) med folkeskolen og dennes specialundervisning.

Ved lov om social bistand blev statens forpligtel ser på særfor sorgso mrådet efter lovens § 115 begrænset til etablering og drift m. v. af de under hensyn til behovet *fornødne specialinstitutioner for handicappede*, som ikke med lige så fuldt udbytte kan behandles i et almindeligt sygehus eller plejehjem. Som en konsekvens heraf blev det ved loven fastsat, at personer under varigt tilsyn med ophold uden for en særfor sorgsinstitution fremtidig skal oppebære økonomisk hjælp på lige fod med alle andre efter de almindelige regler om offentlige tilskud eller ydelser i henhold til bistandsloven og de sociale pensionslove m. v.

Under lovforslagets behandling blev det af socialministeren over for folketingets socialudvalg fremhævet, at en samlet decentralisering af særfor sorgen forudsætter løsning af en række vanskelige problemer, som næppe kunne forventes afklaret før tidligst i sidste tredjedel af 1970erne. Blandt andet på denne baggrund tiltrådtes det, at særfor sorgen indtil videre blev opretholdt, men udvalget udtalte i sin betænkning over lovforslaget, at det

ville være særdeles ønskeligt, om decentraliserin gen kunne finde sted 1. april 1978.

Den 21. oktober 1975 nedsatte socialministeren herefter med repræsentation bl. a. fra De samvir kende Invalideorganisationer, de kommunale orga nisationer og Københavns og Frederiksberg kom muner et udvalg om udlægning af åndssvagefor sorgen og den øvrige særfor sorg (udlægningsudvalget) med den opgave

- at udarbejde indstilling om den fremtidige arbejdsdeling mellem kommunerne, amtskommu nerne og staten for så vidt angår den fremtidige bistand til åndssvageforsorgens og den øvrige særfor sorgs klienter,
- at belyse, på hvilken måde bistand til de handi cappede kan udøves under kommunal og amtskommunal administration samt
- at overveje de af decentraliseringen nødvendig gjorte samarbejdslinier mellem staten, amtskom munerne og kommunerne, såvel i overgangsfa sen omkring udlægningen som på længere sigt.

I kommissoriet var fremhævet, at udvalgets arbej de skulle finde sted på grundlag af den samlede særfor sorgs mangeårige målsætning, hvorefter det bør tilstræbes at give den handicappede en tilvæ relse så nær det normale som muligt, og at denne målsætning formentlig bedst kan imødekommes, hvis man som foreslået af socialreformkommissio nen i videst muligt omfang forlader tanken om en organisatorisk, finansielt og begrebsmæssigt af grænset særfor sorg.

I udlægningsudvalgets betænkning (nr. 781/76), der danner grundlag for nærværende lovforslag, går udvalget ind for en ophævelse af særfor sorgen som begreb, samtidig med at de bestående instituti oner stort set uændrede overføres til amtskommu ner eller kommuner.

Det er udvalgets opfattelse, at det hidtidige sy stem, opbygget efter forsorgsgrene (båsesystemet), bør ophæves, således at den handicappede i frem tiden i videst muligt omfang skal betjenes med de almindelige tilbud, suppleret med specialbistand efter den enkeltes behov. Ved udlægningen vil de instanser, som har ansvaret for bistand og tilbud til den ikke-handicappede befolkning, blive ansvarlige for bistand og tilbud til de handicappede, og derved vil de handicappedes indpasning i det almene system blive lettet. *Reformen vil således virke fremmede for de almindelige bestræbelser for integration af det hidtidige særfor sorgsklientel.*

Der vil dog efter udvalgets opfattelse fortsat være behov for specielle foranstaltninger for perso ner med vidtgående fysisk eller psykisk handicap.